

TREĆA KNJIGA MALORIJADE
DEJVID
EDINGS
GOSPODAR DEMONA
IZ KARENDE

Prevela
Suzana Stevanović

■ Laguna ■

Naslov originala

David Eddings

DEMON LORD OF KARANDA

Copyright © 1988 by David Eddings

This translation published by arrangement with Ballantine Books, an imprint of Random House Publishing Group, a division of Random House, Inc.

Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

BELGARIJADA

Pion proročanstva
Kraljica čarobnjaštva
Magijski gambit
Čudotvorčeva kula
Čudesna završnica

MALORIJADA

Čuvari zapada
Kralj Murga
Gospodar demona iz Karende
Čarobnica iz Daršive
Kelska proročica

*Dragom prijatelju
Patriku Dženson-Smitu
od pisca, supruge i Debeljka.*

Želeo bih da naglasim koliko dugujem supruzi Li Edings za podršku, doprinos i svesrdnu saradnju za vreme razvijanja ove priče. Bez njene pomoći ništa se od ovoga ne bi ostvarilo.

Takođe, iskoristio bih ovu priliku da zahvalim svom uredniku Lesteru del Reju za strpljenje i popustljivost, kao i za silne doprinose, tolike da se ne mogu izbrojati.

Prolog

Kratak opis malorijske istorije i tamošnjih rasa.
– Odlomak iz *Angaračkih letopisa*
izdanje Melsinskog sveučilišta

PO PREDANJU drevni angarački dom nalazio se južnije od obale sadašnje Dalazije. Međutim, angarački zmaj-bog Torak upotrebio je moć kamena Ktrag Jaske, te se dogodilo takozvano „pucanje sveta“. Kora se na tlu raspukla, pri čemu je tečna lava pokuljala iz središta zemlje, a talasi južnih mora nagrnuli i obrazovali Istočno more. Proces uništenja trajao je decenijama, dok svet postepeno nije pridobio današnji oblik.

Ovo slamanje za posledicu je imalo povlačenje Alorna i njihovih saveznika u neistražene predele zapadnog kontinenta, dok su se Angaraci obreli u divljini Malorije.

Kugla je unakazila boga Toraka razjarivši se zbog njegove prisile da je koristi, a grolimski su se sveštenici obeshrabrili. Samim tim, vođstvo je palo u ruke vojnog staleža. Kad su se Grolimi konačno rasvestili, vojni je stalež već nametnuo samovoljnu vlast nad Angaracima. Izgubivši raniji uticaj, sveštenici su se suprotstavili osnivanjem središta moći u Mal Jaski, nadoimak podnožja venca Karendskih planina.

Bilo je neophodno da se Torak umeša ne bi li se zaustavio očekivani bratoubilački rat između sveštenstva i vladajućeg vojnog staleža. Ipak, nije preduzeo nikakve mere protiv vojnih štabova u Mal Zetu, već se sa četom Angaraka uputio na daleki severozapad Drevne Malorije kako bi izgradio sveti grad Ktol Mišrak. Tamo je i ostao, toliko zaokupljen mislima o savladavanju Ktrag Jaske da nije primetio koliko su se religiozna ubeđenja naroda promenila. U Ktol Mišraku uglavnom su obitavali manični ludaci i fanatici koje su nadgledala trojica Torakovih učenika: Zedar, Ktučik i Urvon. Oni su u Ktol Mišraku strogo održavali drevne svetovne obrede, dok su se ostali Angaraci promenili.

Kada je Torak napokon uvideo dubinu jaza između crkve i vojnog staleža, pozvao je visoke vojne zvaničnike i grolimske prvosveštenike u Ktol Mišrak i postavio naređenja tako da im se niko nije mogao suprotstaviti. Odlučeno je da u svim gradovima i oblastima, osim u Mal Jaski i Mal Zetu, zajednički vladaju vojni stalež i sveštenstvo. Prvosveštenici i visoki zvaničnici smesta su se ponizno izmirili i vratili svojim izdvojenim oblastima. To nametnuto primirje primoralo je generale da se pozabave življem u Maloriji.

Poreklo tamošnjih naroda izgubljeno je u legendama, ali ipak je poznato da tri rase žive duže na kontinentu od Angaraka – Dalazijci na jugozapadu, Karendi na severu i Melsini na istoku. Vojni stalež najviše pažnje usmerio je ka Karendima.

Karendi su bili ratoborna rasa, slabo zainteresovana za kulturno dobro. Obitavali su u groznim gradovima kuda su svinje slobodno lutale blatnjavim ulicama. Predanje kaže da su povezani s Morindima na dalekom severu Gar og Nadraka. Za obe rase osobeno je da su imale običaje obožavanja demoni.

Početak drugog milenijuma lutajuće bande karendskih vojnika prouzrokovale su ozbiljne nevolje blizu istočne granice pa je angaračka armija morala da krene iz Mal Zeta u pohod ka zapadnom obodu karendskog kraljevstva Palije. Opljač-

kali su i spalili grad Rakand u jugoistočnoj Paliji i porobili stanovništvo.

Tada je donesena jedna od najvećih odluka u angaračkoj istoriji. Dok su se Grolimi spremali za obrede žrtvovanja, generali su ćutali. Nisu želeli da osvoje Paliju, a otežavajuće okolnosti zbog udaljenosti i nepristupačnosti još više su ugrozile taj naum. Generalima je, naime, bilo mnogo važnije da zadrže Paliju kao vezirsko kraljevstvo s određenim nametima nego da osvoje nenaseljenu oblast. Grolime je ovo razbesnelo, ali su generali ipak ostali nepokolebljivi. Napokon, obe su se strane saglasile da se sud zatraži od Toraka.

Torak se složio s visokim zvaničnicima, što i nije čudno. Ukoliko bi preobratio Karende, ne samo da bi bezmalo udvostručio bratstvo crkve već i brojnost armije u slučaju budućeg sukoba s kraljevima Zapada. „Svi koji žive u bezgraničnoj Maloriji moraju mi se klanjati i obožavati me“, rekao je sumnjičavim sveštenicima i s namerom da Karendima nametne religioznost, poslao je Urvona u Mal Jasku da nadgleda preobraćenje.

Urvon se tamo smestio kao privremeni poglavar malorijske crkve u raskoši i obilju dotad nepoznatim asketskim Grolimima.

Vojska je krenula u pohod na Katakori, Dženo i Delčin, kao i na Paliju. Ipak, izaslanici su slabo napredovali pošto su karendski vračevi dozivali horde demoni da odbrane stanovništvo. Urvon je na kraju otišao u Ktol Murgos da se posavetuje s Torakom. Ne zna se šta je tačno Torak učinio, ali uskoro su karendski vračevi otkrili da čini koje su ranije koristili da ujarne demone više ne deluju. Sada su svi vračevi mogli dosegnuti kraljevstvo tmine jedino po cenu života i duše. Osvajanje Karenda okupiralo je pažnju vojnom staležu i sveštenstvu nekoliko vekova, ali otpor je bespogovorno pao, a Karenda je postala vazalska država na čiji se narod uglavnom gledalo kao na niža bića.

Međutim, pošto se vojska spustila dalje niz veliku reku Magan, susrela se s melsinskim carstvom i njihovim daleko

učenijim narodom. Posle nekoliko kobnih bitaka Angaraci su odustali od nauma. Angarački generali su izneli predloge za mir. Na njihovo iznenađenje, Melsini su se smesta saglasili da se odnosi stabilizuju i zauzvrat ponudili da trguju konjima koji su Angaracima manjkali. Ipak, odbili su čak i da razgovaraju o prodaji slonova.

Vojska se tada usmerila na Dalaziju, koja se pokazala kao lak plen. Dalazijci su bili prostodušni seljaci i čobani, nesposobni za ratovanje. Pošto su zašli u Dalaziju, Angaraci su za deset godina uspostavili vojne oblasti. U početku je izgledalo kao da je sveštenstvo podjednako uspešno. Dalazijci su blago prihvatili osnove angaračkih verovanja. Međutim, bili su mistici, tako da su Grolimi uskoro shvatili kako je moć veštica, proroka i vidovnjaka ostala nepromenjena. Štaviše, prepisi ozloglašanih *Malorijskih predskazanja* i dalje su u tajnosti kružili među Dalazijcima.

Grolimi bi možda s vremenom uspeali da iskorene tajanstveno dalazijsko verovanje, ali desila se strahota koja će zasvagda promeniti složenost angaračkog života. Čuveni čarobnjak Belgarat s trojicom Alorna nekako je izbegao straže i neprimećeno se iskrao po noći i ukrao Ktrag Jasku iz gvozdene Torakove kule u središtu Ktol Mišraka. Uprkos poteri, pobegli su na Zapad s ukradenim kamenom.

Neopisivo razjaren, Torak je uništio svoj grad, a zatim je izdao naredbu da Murzi, Tuli i Nadraci odu na zapadne obale Istočnog mora. Više od milion života izgubljeno je za vreme prelaska preko severnog moreuza, a angaračko društvo i kultura dugo su se oporavljali.

Nakon razaranja i uništenja Ktol Mišraka, Torak je postao skoro neuhvatljiv i potpuno usredsređen na kovanje raznih spletki ne bi li osujetio sve veću moć Zapadnih kraljevstava. Božja nemarnost podarila je vreme vojnom staležu da zavede gotovo potpunu vlast nad Malorijom i vazalskim kraljevstvima.

Nestabilan mir između Angaraka i Melsina trajao je vekovima, povremeno prekidan kratkim nemirima kada su obe strane pokušale da izbegnu podizanje celokupne armije. Dva naroda s vremenom su započela običaj slanja plemićke dece na suparničke vladarske dvorove, gde su ih odgajali gotovo kao taoce. Običaj je povećao međusobno razumevanje, kao i broj učenih mladih ljudi koji su s vremenom postali uzor vladajuće klase malorijskog carstva.

Kalat, sin angaračkog generala visokog ranga, bio je mladić takvog kova. Pošto je odrastao u Melsini, vratio se u Mal Zet i postao najmlađi vojnik unapređen u generala. Vrativši se u Melsinu, venčao se s ćerkom melsinskog cara, a potom se i sam proglasio za cara nakon starčeve smrti 3830. godine. Koristeći melsinsku armiju kao pretnju, uspeo je da obezbedi titulu naslednika glavnog angaračkog zapovednika.

Ujedinjenje Melsina i Angaraka proteklo je burno. Uprkos tome, s vremenom je melsinsko strpljenje pobedilo angaračku svirepost. Nasuprot ostalim narodima, Melsinima je vladala administracija. Ispostavilo se konačno da je ta administracija daleko uspešnija od angaračkih vojnih staleža. Do 4400. godine uspon administracije dostigao je vrhunac. Takođe, dotad je titula glavnog zapovednika zaboravljena, a vladar oba naroda jednostavno je bio malorijski car.

Napredni Melsini doživljavali su Toraka prilično površno. Prihvatili su osnove verovanja jer se tako očekivalo od njih, ali im Grolimi nikada nisu nametnuli poniznu privrženost bogu zmaju, toliko osobenu Angaracima.

A onda, 4850. godine, Torak se iznenada pojavio nakon toliko eona usamljenosti i stao pred kapije Mal Zeta.

S gvozdenom maskom koja mu je krila unakaženo lice uklonio je cara i uzeo ime Kal Torak, kralj i bog. Smesta je počeo da prikuplja ogromnu vojsku ne bi li razorio Zapadna kraljevstva i osvojio čitav svet.

Mobilizacija gotovo da je lišila Maloriju sposobnih muškaraca. Angaraci i Karendi krenuli su na sever preko moreuza ka najsevernijem delu Gar og Nadraka, a Dalazijci i Melsini uputili su se ka luci s flotom koja je trebalo da ih preveze preko Istočnog mora do južnog Ktol Murgosa. Severni Malorijci su se udružili s Nadracima, Tulima i severnim Murzima kako bi napali kraljevstva Drezniju i Algariju. Druga armija se pridružila Južnim Murzima, s kojima je trebalo da krene na severozapad. Torak je nameravao da ovim ogromnim snagama priklješti Zapad.

Međutim, južne je snage u proleće 4875. godine uhvatila strahotna oluja koja se stuštila sa Zapadnog mora i žive ih zatrpala najgorom mećavom ikada viđenom. Pošto je konačno utihnula, redovi su se zaglibili u nanose snega od četiri metra, koji su potrajali do proleća. Do dana današnjeg ne postoji teorija koja bi objasnila tu oluju, ali je očigledno da nije prirodnog porekla. Koji god da joj je uzrok, južna je armija nastradala. Nekoliko se preživelih domoglo istoka i ispričalo zaista nezamislive, jezive priče.

Severne su se snage takođe susrele s raznim užasima, ali su ipak uspele da postave opsadu na Vo Mimbr, gde su bile potpuno okružene ujedinjenim zapadnim armijama.

Tamo je Torak pao poražen snagom Ktrag Jaske (u tom delu sveta poznatom kao Aldurova kugla) i ostao da leži u nesvestici koja će potrajati vekovima, ali mu je učenik Zedar ipak izbavio telo i odneo ga na tajno mesto.

U godinama nakon tih užasa malorijsko društvo počelo je da se raspada na nekadašnja izdvojena područja – Melsinu, Karendu, Dalaziju i angaračke zemlje. Carstvo je mogla spasti jedino umešnost cara Korzeta.

Korzet je sa samo četrnaest godina preuzeo presto od ostarelog oca. Zavaravši se njegovom mladošću, izdvojene oblasti počele su s proglašenjem nezavisnosti od carske vlasti. Korzet je odlučno uzvratilo kako bi ugušio pobunu. Ostatak života proveo je na konju u najvećem krvoproliću u istoriji, ali napokon

je svojim naslednicima uspeo da podari snažnu i ujedinjenu Maloriju. Korzetovi su naslednici otad vladali iz Mal Zeta u potpunoj i neoborivoj nadmoći.

Tradicija se nastavila i kada je sadašnji car Zakat preuzeo presto. Obećao je da će biti mudar vladar Malorije i zapadnih angaračkih kraljevstava, ali uskoro su se pojavili znaci nevolje.

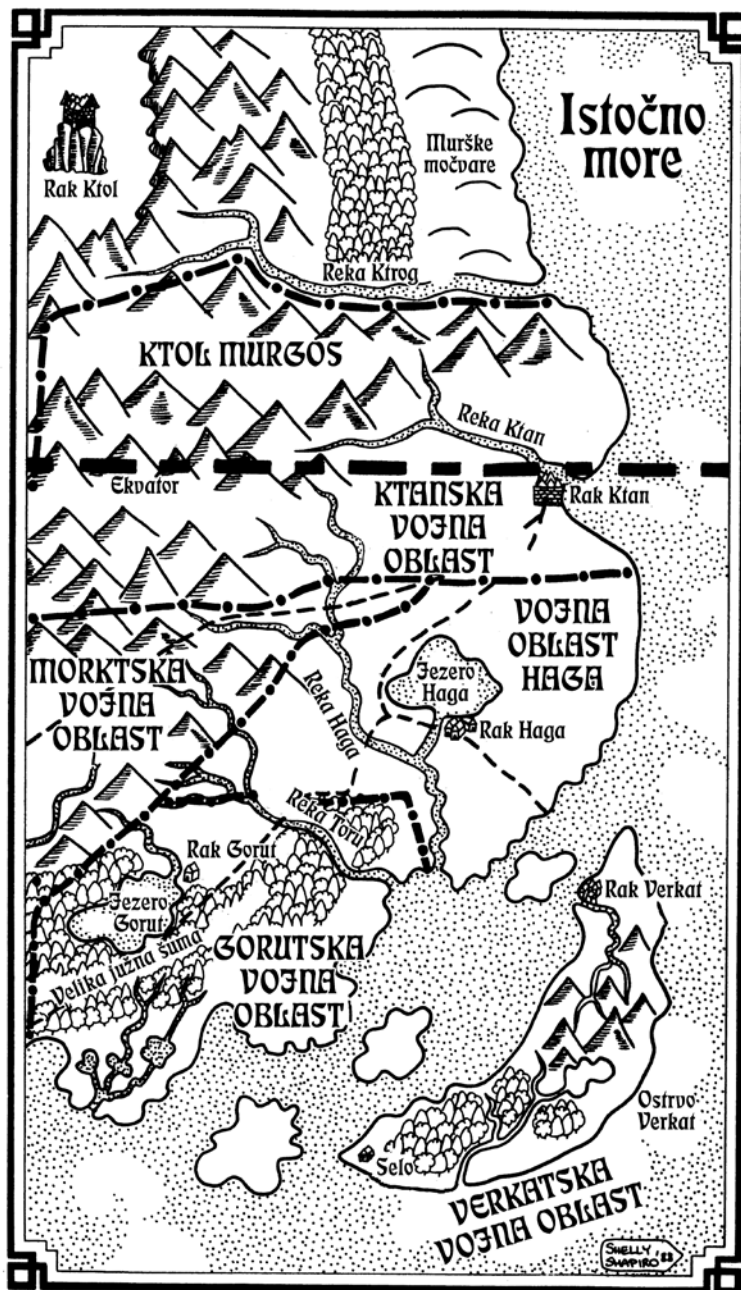
Murzima je vladao Taur Urgas, koji je očigledno bio i lud i podmuklo slavloljubiv. Skovao je spletke protiv mladog cara. Nikada nije ustanovljeno šta je tačno uradio, ali Zakat je otkrio da se Taur Urgas krije iza svega i poželeo je da se osveti. To se preobrati u svirepi rat kada je Zakat započeo pohod da satre mahnitog vladara.

Zapadnjaci su napali baš usred rata. Kada su kraljevi sa Zapada poslali armije na Istok, Belgarion, mladi vrhovni gospodar Zapada i naslednik čarobnjaka Belgarata, prepešačio je preko severa i prešao moreuz ka Maloriji. Poneo je drevni rivanski mač s Ktag Jaskom, Aldurovom kuglom, na balčaku. S njim su krenuli Belgarat i jedan Dreznijac. Namera mu je bila da proburazi Toraka, vodeći se nekim proročanstvom poznatim na Zapadu.

Torak se budio iz dugog sna u ruševinama drevnog grada Ktol Mišraka. Sada je stao da bi se suočio sa izazivačem. Međutim, Belgarion je nadvladao boga i proburazio ga mačem, čime je osudio malorijsko sveštenstvo na metež i zburjenost.

Deo prvi

RAK HAGA

Prvo poglavlje

PRVI JE SNEG tiho padao kroz miran vazduh da bi se zabeleo na palubi broda. Bio je vlažan, s ogromnim teškim pahuljama što su se lepile po užadi i od nakatranjenih konopaca pravile debele bele strune. Talasi su se na crnom moru bešumno podizali i spuštali. S krme je odjeknulo sporo odmereno dobivanje prigušenog bubnja koje je označavalo ritam malorijskim veslačima. Pahulje su mornarima zasipale pleća i zadirale im u nabore grimiznih ogrtača dok su vredno veslali pod jutarnjim snegom. U ledenom se vazduhu videla para sa svakim izdahom dok su se veslači ujedinjeno povijali i ispravljali po udarcu bubnja.

Čvrsto umotani u ogrtače, Garion i Svileni su pored ograde natmureno zurili u gust sneg.

„Grozno jutro“, progovorio je sitni Dreznijac lasičjeg lica zgroženo otresavši sneg s ramena.

Garion jetko progunđa.

„Baš si veseo od jutros.“

„Nemam vremena za razonodu, Svileni.“ Garion se nanovo vrati ozlojeđenom posmatranju sumornog sivog jutra.

Čarobnjak Belgarat izašao je iz potpalublja, žmirnuo kroz gust sneg i podigao kapuljaču starog izdržljivog ogrtača. Zatim je pošao preko klizave palube i pridružio im se pored ograde.

Svileni primeti kako je malorijski vojnik u crvenom ogrtaču neupadljivo krenuo za starcem i stao pored ograde kao iz dokolice, na nekoliko metara od njih. „Vidim da je general Ateska i dalje zabrinut za tvoje zdravlje“, reče pokazavši ka vojniku koji je pratio Belgarata još otkad su isplovili iz luke u Rak Verkatu.

Belgarat zgroženo ošinu vojnika pogledom. „Budalaština“, kaza otresito. „Kuda je mislio da idem?“

Garion se iznenada nečega doseti. Nagnu se napred i veoma tiho progovori: „Znate, *mogli* bismo da odemo. Na brodu smo, a on ide kuda god da ga usmeriš – bilo u Maloriju ili u Hagu.“

„Zanimljiva primedba, Belgarate“, saglasio se Svileni.

„Četvoro nas je, deda“, naglasio je Garion. „Nas dvojica, tetka Pol i Durnik. Ubeđen sam da nije teško da preuzmemo brod. A onda možemo da promenimo pravac i nađemo se na pola puta do Malorije pre no što Kal Zakat uopšte shvati da ne dolazimo u Rak Hagu.“ Što je više razmišljao o toj zamisli, to ga je više obuzimala. „Zatim možemo da isplovimo na sever duž malorijske obale i da se ukotvimo u nekom zalivu ili rukavcu na kamatskoj obali. Bili bismo udaljeni od Ašabe samo nedelju dana. Možda bismo čak uspeli da stignemo tamo pre Zandramas.“ Na usnama mu zaigra svirepi osmeh. „Rado bih je sačekao da stigne.“

„Deluje moguće, Belgarate“, Svileni će. „Možete li to da odradite?“

Belgarat se zamišljeno počea po bradi žmireći kroz gusti sneg. „Moguće je“, priznade, a zatim pogleda Gariona. „A šta si naumio da uradimo s malorijskim vojnicima i posadom kad stignemo u Kamat? Nisi valjda nameravao da potopimo brod sa čitavom posadom kao što Zandramas radi kad iskoristi ljude?“

„Naravno da nisam!“

„Drago mi je da to čujem... Ali kako onda da ih sprečimo da odjure u najbliži štab čim ih ostavimo? Ne znam za tebe, ali nimalo se ne bih radovao da mi jedinica malorijskih vojnika diše za vratom.“

Garion se smrknu. „Izgleda da o tome nisam razmišljao“, priznade.

„I pomislio sam da nisi. Obično je najbolje da detaljno razmisliš pre no što kreneš da sprovedeš neku zamisao. Tako možeš izbeći silne nezgode.“

„U redu“, reče Garion donekle posramljeno.

„Znam da si nestrpljiv, Garione, ali nestrpljivost je loša zamena za dobro osmišljenu zamisao.“

„Da ne preteruješ, deda?“, Garion će jetko.

„Sem toga, sasvim je moguće da *treba* da odemo u Rak Hagu i sretnemo Kala Zakata. Zašto bi nas Siradis predala Malorijcima posle toliko muke da mi pokaže *Knjigu stoleća*? Ovde se radi o nečemu drugom, pa nisam siguran želim li da poremetim okolnosti pre no što saznamo malo više o njima.“

Vrata potpalublja se otvoriše i pojavi se general Ateska, zapovednik malorijske vojske na ostrvu Verkatu. Ateska je bio ljubazan i neizmerno obziran prema njima još od početka poznanstva. Takođe, bio je i veoma uporan u nameri da ih lično odvede Kalu Zakatu u Rak Hagu. Mršav i pogrbljen, nosio je jarkogrimiznu uniformu ukrašenu brojnim odlikovanjima i ukrasima. Držanje mu je bilo ukočeno i ponosno, ali je činjenica da mu je nos nekada bio polomljen više uticala na to da izgleda kao ulični kavgadžija negoli kao general carske armije. Krenuo je preko lapavice na palubi, ne obraćajući pažnju na izgancane čizme.

„Dobro jutro, gospodo“, pozdravio ih je uz krut vojnički naklon. „Nadam se da ste dobro spavali?“

„Osrednje“, odgovori Svileni.

„Izgleda da je bilo snega“, reče general nehajno, tonom kojim se započinju tričavi razgovori prosto zbog ućivosti.

„Primetio sam“, Svileni će. „Koliko nam treba do Rak Hage?“

„Još nekoliko sati do obale, visosti, a zatim nas čeka dvo-dnevno jahanje do grada.“

Svileni klimnu glavom. „Možete li da pretpostavite zašto vaš car toliko želi da nas vidi?“, upita.

„Nije mi rekao“, Ateska će sažeto, „a ja se nisam usudio da pitam. Rekao mi je samo da vas nađem i dovedem u Rak Hagu. Naređeno nam je da se prema vama ophodimo što učtivije sem ako pokušate da pobegnute. Njegovo carsko veličanstvo mi je naložilo da budem malo stroži ako do toga dođe.“ Glas mu je bio neodređen, a lice bezizrazno. „Izvinite sada, gospodo“, zausti. „Moram se pozabaviti nečim.“ Učtivo se nakloni, okrenu se i ode.

„Baš je pravi rudnik informacija, zar ne?“, primeti Svileni oporo. „Mnogi Melsini vole da tračare, ali ovome se svaka reč mora cediti.“

„Zar je Melsin?“, Garion će. „Nisam znao.“

Svileni klimnu glavom. „Ateska je melsinsko ime. Kal Zakat ima malo čudne stavove o darovitim plemićima. Angaračkim se službenicima to ne sviđa, ali ne mogu mnogo toga da urade ukoliko žele da zadrže glavu.“

Gariona nisu toliko zanimalo spletke u malorijskoj politici, pa je odustao od razgovora i vratio se na raniju temu. „Nisam siguran šta želiš da kažeš, deda“, reče, „mislim na putovanje u Rak Hagu.“

„Siradis veruje da treba da izabere“, odgovori starac, „a da bi načinila izbor, moraju se ispuniti određeni uslovi. Imam osećaj da je susret sa Zakatom možda jedan od uslova.“

„Nemoj mi reći da joj zaista veruješ.“

„Video sam i veća čuda, a uvek sam oprezan s Kelskim prorocima.“

„Nisam naišao ni na šta u Mrinskom kodeksu što spominje ovaj susret.“

„Nisam ni ja, ali na svetu postoji još mnogo toga pored Mrinskog kodeksa. Upamti da se Siradis oslanja na *oba* proročanstva, a ukoliko se proročanstva podudaraju, podudara se i istina. Sem toga, Siradis se verovatno oslanja i na proročanstva poznata

jedino prorocima. Ipak, koje god preduslove da su pronašli, prilično sam ubeđen da će nas sprečiti da odemo do 'mesta koje više ne postoji' pre no što precrta sve na svom spisku.“

„Sprečiće nas?“, Svileni će.

„Ne potcenjuj Siradis, Svileni“, upozori Belgarat. „Posедуje sve dalske moći. To podrazumeva da verovatno ne možemo ni zamisliti šta sve može da uradi. Međutim, hajde da realno sagledamo situaciju. Kada smo krenuli, zaostajali smo za Zandramas pola godine i upustili smo se u veoma tegobno i dugotrajno putovanje kroz Ktol Murgos – i stalno su nas zaustavljali.“

„Pričaj mi o tome“, Svileni će posprdno.

„Zar nije čudno da smo se posle toliko zaustavljanja ipak domogli istočne obale kontinenta pre planiranog vremena i sustigli Zandramas na samo nekoliko nedelja?“

Svileni trepnu, a onda zaškilji.

„Tera te da malo bolje promisliš, je l' tako?“ Starac čvršće privi ogrtač i pogleda sneg. „Hajde da uđemo“, predloži. „Ovde je baš neprijatno.“

Obalu Hage nadvisivali su niski bregovi, beli pod debelim pokrivačem. Na obali su se pored ivice vode širile baruštine slane vode, a smeđe trske savijale su se pod vlažnim lepljivim snegom. Bez nevolja su se iskricali s malorijske barke na crni drveni dok koji se pružao preko baruština do dublje vode. Teretna kola su krenula uzbrdo ostavivši dva duboka useka u snegu.

Evnuh Sadi je donekle zbunjeno gledao pred sobom kad su izjahali s doka i krenuli drumom. Lagano je dugim prstima protrljao obrijanu glavu. „Kao da su vilinska krila“, osmehnu se.

„Šta to?“, upita Svileni.

„Pahuljice. Skoro da nikad ranije nisam video sneg – sem za vreme posete severnom kraljevstvu – ali zapravo mislim da sam prvi put napolju pod snegom. Ipak nije toliko strašno, zar ne?“

Svileni ga mrzovoljno pogleda. „Čim ugrabim prvu priliku, kupiću ti saonice“, kaza.

Sadi se zbuni. „Oprostite, Keldare, ali šta su to saonice?“

Svileni uzdahnu. „Nema veze, Sadi. Samo sam se šalio.“

Na vrhu brda duž puta se nizalo desetak razapnuća pod raznim uglovima. Na svakom je visio skelet u ritama prikacanim za beličaste kosti i s nanosom snega na lobanjama i u očnim dupljama.

„Svako bi rado pitao za razlog ovome, generale Ateska“, Sadi će kolebljivo, pokazavši ka groznom prizoru pored druma.

„Politika, ekselencijo“, odgovori Ateska učtivo. „Njegovo carsko veličanstvo pokušava da zavadi Murge s njihovim kraljem. Pokušava da ih primora da shvate kako je Urgit razlog svim nedaćama.“

Sadi sumnjičavo odmahnu glavom. „Ne verujem da je to glavni razlog ovom činu“, nije se složio. „Žrtve nikada neće zavoleti onog ko ih kinji. Ja uvek radije koristim mito.“

„Murzi su navikli da ih kinje.“ Ateska slegnu ramenima. „Samo to i znaju.“

„Zašto ih niste skinuli i sahranili?“ nagrnu Durnik besno, ubledeo.

Ateska mu uputi dug nepokolebljiv pogled. „Štedljivost, vrli čoveče“, odgovori. „Prazan krst neće mnogo postići. Kad bismo ih skinuli, morali bismo ih zameniti drugim Murzima. S vremenom može postati mučno, a pre ili kasnije ponestalo bi nam žrtava za razapinjanje. Postižemo cilj kad ostavimo skelete, a i štedi vreme.“

Garion se svom snagom trudio da telom prepreči Se’Nedri pogled na svirepi prizor zverstva pored puta. Uprkos tome, zamišljeno je jahala čudno nezainteresovanog lica i mutnog izgubljenog pogleda. Kad je nakratko upitno pogledao Polgaru, video je da je blago namrštena. Usporio je i dojahao do nje. „Šta je s njom?“ prošapta napeto.

„Ne znam tačno, Garione“, odgovori kroz šapat.

„Možda opet melanholija?“ Osetio je kako mu se utroba grči.

„Mislim da nije.“ Zamišljeno je zaškiljila i odsutno podigla kapuljaču plavog ogrtača da pokrije beli pramen nad slepoočnicama. „Obratiću pažnju.“

„Šta ja da radim?“

„Drži se blizu nje. Potrudi se da je nateráš da priča. Možda ćemo tako otkriti neki nagoveštaj.“

Ipak, Se’Nedra jedva da je odgovorila na Garionov pritisak da je uvede u razgovor, a njeni odgovori tog snežnog dana uglavnom su malo značili za njegova pitanja i posmatranja.

Noć se spuštala nad ratom rastrzanim hagaškim krajolikom, te je general Ateska naredio da se zaustave, a vojnici stadoše da podižu nekoliko grimiznih šatora u zavetrini čađavih pocrnelih kamenih zidina – jedinih ostataka izgorelog sela. „Trebalo bi da se domognemo Rak Hage kasno posle podne“, izvestio je general. „Veliki šator u središtu logora korišćiće vam za počinak. Vojnici će vam uskoro poslužiti večeru. Izvinite sada...“ Odsečno klimnu glavom, okrenu konja i uputi se da nadgleda potčinjene.

Pošto su vojnici podigli šatore, Garion s prijateljima sjaha pred onim na koji ih je Ateska usmerio. Svileni je posmatrao čuvaru kako zauzimaju položaj oko ogromnog crvenog šatora. „Voleo bih da se odluči“, zausti iznervirano.

„Ne shvatam, prinče Keldare“, obrati mu se Kadifa. „Ko treba da se odluči?“

„Ateska. Predstavlja se kao da je sav učtiv, ali nas opet okružuje naoružanim vojnicima.“

„Možda su vojnici tu da nas zaštite, Keldare“, naglasila je. „Ipak je ovo ratna oblast.“

„Jamačno“, oporo će, „a krave bi mogle da lete – samo kad bi imale krila.“

„Kako zanimljiva opaska“, oduševljeno će.

„Voleo bih da prestaneš s tim.“

„Sa čim?“ Nevino razrogači smeđe oči.